

Sygn. akt IC 707/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO M. Wurm – Klag

Protokolant: Justyna Malczyk

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2014 r. w Świdnicy

sprawy z powództwa (...) S.A. w Ś.

przeciwko (...) (...) Sp. z o.o.Sp.k. w B., Ł. N. (1), M. N.i G. M.

o zapłatę

Nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 22 października 2013 roku, sygn. akt I Nc 77/13 utrzymuje w całości w mocy.

Sygn. akt **IC 707/14**

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) S. A.w Ś.domagała się orzeczenia nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, że pozwani: (...) (...) Sp. z o. o.Sp. k. w B., Ł. N. (1), M. N.i G. M.mają zapłacić na jej rzecz solidarnie kwotę 136.365,66 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 2 września 2013 r. do dnia zapłaty oraz koszty procesu.

Pozew uzasadniała tym, że w dniu 4 stycznia 2010 r. strony zawarły umowę dystrybucyjną nr (...). Pozwani prowadzili wówczas działalność gospodarczą pod firmą Agencja Handlowo – Usługowa (...)– (...)Sp. j. M. M., Ł. N.. Strony uzgodniły, że przedmiotem umowy będzie dostarczanie przez dostawcę (stronę powodową) towarów do odbiorcy (firmy prowadzonej przez pozwanych). Zgodnie z §5 pkt 6 powyższej umowy, tytułem zabezpieczenia terminowych płatności zobowiązań wobec dostawcy jest weksel własny in blanco z klauzulą bez protestu, poręczony przez Ł. N. (1), M. N., G. M.i M. M. (2). Treść zobowiązania wekslowego uszczegóławia deklaracja wekslowa podpisana przez powyższe osoby. W dniu 24 listopada 2010 r. na mocy uchwały wspólników postanowiono o przekształceniu spółki – Agencji Usługowo – Handlowej M.– (...)A.Sp. j. w spółkę komandytową (...)– (...) (...) Sp. z o. o.Sp. k. Po przekształceniu strony podpisały jeszcze dwa aneksy do umowy dystrybucyjnej - 3 stycznia 2011 r.

i 2 stycznia 2012 r. Punkt umowy dotyczący odpowiedzialności wekslowej wspólników pozostawiono bez zmian. Od 24 grudnia 2012 r. pozwana spółka zaprzestała regulowania należności z tytułu dokonanych przez stronę powodową dostaw.

W związku z tym, strona powodowa wystosowała do pozwanych przedsądowe wezwanie do zapłaty kwoty 160.548,17 zł z dnia 3 kwietnia 2013 r. Na skutek tego wezwania pozwana spółka częściowo uregulowała zobowiązanie i do zapłaty pozostała kwota dochodzona pozwem. Z uwagi na brak dalszych wpłat, w dniu 24 lipca 2013 r. skierowano do pozwanych M. N., Ł. N. (1)i G. M.pisemne zawiadomienie o wypełnieniu weksla in blanco i wezwanie do jego wykupu. W międzyczasie strona powodowa otrzymała informację o śmierci M. M. (2). Do chwili obecnej pozwani nie zapłacili zadłużenia.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 22 października 2013 r. Sąd uwzględnił w całości żądanie strony powodowej (k. 62).

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwani wnieśli o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa.

Pozwani podali, że nie kwestionują konieczności zapłaty na rzecz strony powodowej dochodzonej przez nią kwoty i kosztów procesu, jednakże ze względu na sytuację finansową wnosili o rozłożenie zasądzonego świadczenia na 20 rat. Pozwani podali, że znajdują się w trudnej sytuacji ekonomicznej, która uniemożliwia im spłatę zobowiązania w całości. Ponadto podali, że przeciwko pozwanej spółce toczą się inne postępowania cywilne o zapłatę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 stycznia 2010 r. strona powodowa i Agencja Handlowo – Usługowa (...)–(...)Sp. j. M. M. (2), Ł. N. (1) zawarły umowę dystrybucyjną. Na podstawie powyższej umowy strona powodowa dostarczała Agencji Handlowo – Usługowej (...)– (...) Sp. j. (odbiorcy) wskazane przez nią towary, zaś odbiorca zobowiązał się je odebrać i dokonać terminowej zapłaty. Tytułem zabezpieczenia terminowych płatności odbiorca wręczył stronie powodowej weksel własny in blanco z klauzulą bez protestu, zaś szczegółowe warunki wypełnienia weksla określała deklaracja wekslowa - §5 ust. 6 umowy. W razie braku realizacji zobowiązań odbiorcy wobec strony powodowej powyżej 14 dni, strona powodowa była uprawniona do wypełnienia weksla na kwotę odpowiadającą zadłużeniu, powiększoną o kwotę odsetek ustawowych i koszty windykacji.

(dowód: umowa dystrybucyjna z dnia 04.01.2010 r., k. 33 – 34; deklaracja wystawcy weksla „in blanco” z 26.03.2010 r., k. 29)

Pozwany Ł. N. (1) w piśmie z dnia 26 stycznia 2011 r. poinformował stronę powodową, że spółka jawna Agencja Handlowo – Usługowa (...)– (...)Sp. j. M. M. (2), Ł. N. (1) przekształciła się w spółkę komandytową – (...)–(...) (...) Sp. z o. o. Sp. k. i została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem: (...).

(dowód: pismo pozwanego Ł. N. (1) z dnia 26.01.2011 r., k. 40 – 41; odpis aktualny z rejestru przedsiębiorców, k. 11 – 14)

Pozwana spółka w piśmie do strony powodowej z dnia 18 marca 2013 r. zwróciła się z prośbą o wstrzymanie dochodzenia wierzytelności wynikających z niezapłaconych faktur vat. W dniach 16 kwietnia 2013 r. i 10 września 2013 r. pozwana spółka kontaktowała się ze stroną powodową w sprawie zadłużenia.

(dowód: pismo z dnia 18.03.2013 r., k. 30 – 30v.; wiadomości elektroniczne, k. 31, 32)

Pismem z dnia 3 kwietnia 2013 r. strona powodowa wezwała pozwaną spółkę do zapłaty kwoty 160.548,17 zł, zaś pismem z 4 kwietnia 2013 r. strona powodowa wezwała pozwaną spółkę do niezwłocznego uregulowania zobowiązań w łącznej kwocie 160.548,17 zł.

(dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 03.04.2013 r. z potwierdzeniem odbioru, k. 35 – 35v.; ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 04.04.2013 r., k. 39; weksel, k. 43 – 43v.)

Pismem z dnia 24 lipca 2013 r. strona powodowa zawiadomiła pozwanych: M. N., G. M. i Ł. N. (1), że wypełniła wystawiony przez nich weksel in blanco i wezwała do jego wykupu w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania do wykupu weksla. Strona powodowa podała, że weksel został wypełniony zgodnie z deklaracją wekslową z dnia 26 marca 2010 r. na kwotę niespłaconej należności wraz z odsetkami na dzień 18 lipca 2013 r., wynoszącą 136.365,66 zł.

(dowód: zawiadomienia o wypełnieniu weksla in blanco i wezwania do wykupu z dnia 24.07.2013 r. z potwierdzeniami odbioru, k. 36 – 38v.)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo należało uwzględnić.

W ocenie Sądu materiał dowodowy sprawy pozwalał na uznanie, że strona powodowa wypełniła wystawiony przez pozwanych weksel in blanco w sposób prawidłowy, zgodnie z deklaracją wekslową, jak również prawidłowo przedstawiła go pozwanym do zapłaty.

Strona powodowa, wnosząc o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, powołała się na załączony do pozwu weksel, deklarację wekslową z dnia 26 marca 2010 r. oraz zawiadomienia z dnia 24 lipca 2013 r. o wypełnieniu weksla in blanco na kwotę 136.365,66 zł z datą zapłaty na dzień 25 lipca 2013 r., obejmującą wierzytelność wynikającą z niezapłaconych faktur za dostarczone towary.

W zarzutach od wydanego nakazu zapłaty pozwani nie kwestionowali ani kwoty dochodzonej pozwem ani kosztów procesu.

Kognicja sądu w pierwszej fazie postępowania nakazowego jest ograniczona. Sprowadza się do stwierdzenia istnienia podstaw do wydania nakazu zapłaty zawartych w art. 485 k.p.c. Ich istnienie uprawdopodabnia zasadność powództwa i nakłada na sędziego obowiązek wydania nakazu zapłaty bez merytorycznego badania jego zasadności (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2005 r., III CZP 97/2004, OSNC 2006 nr 2, poz. 24). W drugiej fazie postępowania nakazowego przedmiotem badania sądu jest ocena, czy nakaz został wydany prawidłowo i czy uzasadnione były podniesione przez pozwanego zarzuty w stosunku do roszczenia objętego nakazem zapłaty.

Skoro weksel został wypełniony przez stronę powodową prawidłowo, to roszczenie wekslowe strony powodowej względem pozwanych istniało, zaś zarzut podniesiony przez pozwanych dopiero na rozprawie w dniu 26 maja 2014 r., że mają wątpliwości co do dochodzonej pozwem kwoty, nie miał uzasadnienia.

Z art. 493 k.p.c. wynika, że pozwany powinien przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór, co do istoty sprawy oraz okoliczności faktyczne i dowody, pod rygorem ich pominięcia przez sąd.

Pozwani nie podważyli ustaleń Sądu, ani w zarzutach od nakazu zapłaty ani w toku postępowania, które toczyło się po ich wniesieniu, pozwani nie podnieśli żadnych zarzutów, które zmierzałyby do wskazania, że weksel in blanco został wypełniony niezgodnie z deklaracją wekslową, w sytuacji, gdy powództwo zostało oparte na wekslu. Wprawdzie suma, jaką wpisała strona powodowa na wekslu może być kwestionowana w tym sensie, że została ona wpisana niezgodnie z deklaracją wekslową i środkiem do tego może być wykazanie, iż zobowiązanie pozwanych nie istnieje lub istnieje, ale w innej wysokości, jednakże to pozwanych obciąża ciężar dowodu w tym zakresie. Nie wystarczy wobec tego samo ich twierdzenie, że suma wpisana na wekslu jest niezgodna z łączącym strony zobowiązaniem, ale pozwani powinni przeprowadzić dowód na tę okoliczność lub zgłosić przynajmniej wnioski dowodowe zmierzające w tym kierunku. Strona powodowa, która posiada podpisany przez pozwanych weksel i wypełnia go na podstawie deklaracji wekslowej, nie musi zaś niczego dowodzić, gdyż jej roszczenie wynika z samego weksla.

Pozwany, zgodnie z art. 6 k.c., powinien wykazać, że suma wpisana na wekslu była niezgodna z treścią deklaracji wekslowej. Na pozwanych spoczywał ciężar dowodu w procesie, w którym strona powodowa dochodziła zapłaty na podstawie weksla.

Reasumując, pozwani nie przedstawili żadnych dowodów na to, iż suma ujawniona na wekslu nie została wpisana zgodnie z deklaracją wekslową.

Żadne z zarzutów pozwanych nie zasługiwały na uwzględnienie, co skutkowało uznaniem ważności zobowiązania wekslowego i utrzymaniem w mocy wydanego w sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym.

Zgodnie z art. 496 k.p.c. po przeprowadzeniu rozprawy sąd wydaje wyrok, w którym nakaz zapłaty w całości lub w części utrzymuje w mocy albo go uchyla i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

Dodać należy, że Sąd nie znalazł podstaw do tego, by rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Zgodnie z art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Przede wszystkim pozwani nie wykazali, aby ich obecna sytuacja ekonomiczna pozwalała na dokonanie spłaty

w określonych, stanowiących dla wierzyciela korzyść ekonomiczną ratach. Pozwani wnosili przecież o zwolnienie ich od kosztów sądowych, co wskazuje na ich utrzymującą się trudną sytuację finansową.

Należy mieć na uwadze, że ochrona, jaką zapewnia pozwanemu dłużnikowi art. 320 k.p.c., nie może być stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces. W tej sytuacji Sąd uznał za słuszne pozostawienie w gestii wierzyciela decyzji co do umożliwienia pozwanym ratalnego spłacania należnego mu świadczenia i ewentualnego zawarcia porozumienia dotyczącego spłaty długu po uprawomocnieniu się wyroku.

Podkreślenia wymaga przy tym i to, że rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty jest racjonalne, gdy dłużnik wykaże, że dysponować będzie środkami umożliwiającymi wykonanie tak zmodyfikowanego obowiązku w sposób odczuwalny ekonomicznie przez wierzyciela. W niniejszej sprawie pozwani nie przedstawili w tym względzie żadnych twierdzeń faktycznych ani dowodów, co także przemawiało przeciwko postulatowi pozwanych.